

Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 14 de Juny 1930.—Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts.—Redacció i Administració, Concentració Republicana —Any I.— Núm. XVI

Per la concòrdia

A Madrid els és permès donar conferències a l'Acadèmia de Jurisprudència, a l'Ateneu, al Col·legi d'advocats...

A Catalunya, per ara, no en pot donar en cap centre.

La igualtat de tracte és evident.

Moments de covardia

ANEM de desengany en desenyany. No som pas pessimistes, però potser tindriem molta raó d'esser-ho.

Hem vist caure la dictadura del funest Primo de Rivera—que ja està bé allà on és— i l'hem vist caure ben al revers del que creia tothom. No ha tingut la caiguda tràgica que és consuetut de totes les dictadures. No ha estat tràgica per covardia.

Fa quatre mesos que continua la dictadura en mans del general Berenguer. Aquesta és més funesta que l'anterior perquè és més diplomàtica.

Diuen que estem abocats de cap a una tercera dictadura pitjor que aquestes dues, més tirana, més cruent. Tot és possible.

Realment, però, de dictadura només n'hi ha hagut una: la d'abans del cop d'estat i la que continua encara. El dictador és el mateix, però representat per diverses persones. En contra d'aquesta dictadura s'ha format una intel·ligència republicana que abraça tots els homes d'ampli sentit liberal. I bé, ¿què fan els caps polítics dels partits d'esquerra?

Encara no van obrir les vàlvules d'una migrada llibertat de paraula que ja va venir un xàfec de discursos vibrants i hem hagut de sentir el dolor de veure les energies i les estridències com s'esbravaven pel verbalisme. Res d'acció. Només paraules.

Els caps polítics d'esquerra no fan res; deixen passar el temps, un temps que val més que l'or per a la causa de la democràcia i s'ens escapa de les mans perquè no hi ha ningú que tingui una actitud digníssima. Tothom parla i teoritza però ningú es mou. Es discuteixen punts i comes i pics sobre les is però continua davant l'esdevenidor un interrogant esponenoble mentre els atributs virils dels caps polítics s'arrosen i s'empeteixen com una miniatura de punts suspensius.

Encara hi ha badoc que s'accontenta de veure la bandera catalana estesa i espera com a gran glòria futura poder tornar a baladrejar "Els Segadors". Encara hi ha cap polític que compta i es descompta pensant quina actitud ha de prendre per a arribar més aviat a dalt. I encara hi ha qui veu ben clarament ço que ha de fer però s'esporgueix de portar-ho a la pràctica. Els caps polítics dels partits d'esquerra no actuen per covardia. Han parlat molt i parlen encara i les paraules no ens portaran enlloc. Prou verbalisme que ja n'hi ha massa. En lloc de paraules volem actituds. Volem que no es toleri ni un moment més un règim que ha trencat el pacte amb el poble i s'ha burlat de tots els juraments. Volem que s'aixequin els caps polítics d'esquerra com un sol home i plantin cara a la fatalitat del poble encarnada en un sol home i que se li digui que la seva missió ja fa temps que ha acabat.

Fa quatre mesos que vivim d'esperances. Diuen que l'esperança és de color verd. Els camps ja són granats i maduren i cal abandonar la verdor de les esperances per a collir realitats.

Prou verbalismes, senyors orientadors de la democràcia. Prou confessions de fe democràtica. Ja ho sabem que les bones paraules fan menjar al malalt però és que el malalt ja té prou paraules i espera el menjar amb la boca oberta.

La vostra covardia es va esbravant en paraules i fan l'afecte—senyors caps polítics!— que no teniu pit per a donar-li el menjar.

El camí ascendent de la veritable democràcia no admet covardies de ningú i ara com ara els caps polítics dels partits d'esquerra de l'una i l'altra banda de l'Ebre, amb les seves xerrameques i la seva passivitat, estan donant-nos una mostra evident de covardia.

Acció Republicana al poble català

Acció CIUTADANA òrgan de les esquerres polítiques d'Olot i portaveu de l'entitat «Concentració Republicana» es complau en reproduir el manifest d'Acció Republicana declarant la seva completa afinitat ideològica en el que concretament li és exposat.

Lamentem, però, que la manca d'espai no ens permeti transcriure'n només que els punts més interessants.

Acció Republicana és un partit català

El vell partit federal de Catalunya és una branca del partit federal espanyol. El partit republicà-català està lligat amb el republicanisme espanyol per les persones d'alguns dels seus més destacats representants. Acció Republicana de Catalunya, tot respectant i comprenent aquests fets, té com a condició primera de la seva constitució orgànica el caràcter de partit català, amb personalitat pròpia i completa, amb actuació independent. Nosaltres podem col·laborar i aliar-nos amb els homes de dins i de fora de Catalunya que defensen, com nosaltres defensem, la Democràcia i la República, la llibertat dels homes i la dels pobles. Però no podem incorporar-nos a cap partit general espanyol. La nostra concepció del fet català ens dicta aquesta actitud, que s'avé amb la que han adoptat els patriotes de tots els pobles que s'han trobat o es troben en una situació anàloga a la de Catalunya.

Això no implica cap exclusivisme, cap esperit de reclosió o de limitació. Nosaltres desitgem i acceptem totes les amistats i totes les fraternitats que no exigeixin el sacrifici o la mutilació dels nostres sentiments o dels nostres drets.

La qüestió social

Aspirem a la transformació profunda de l'injust règim social del capitalisme en el sentit de la igualtat i de la dignitat humanes. Creiem que els interessos econòmics de les persones i les classes privilegiades han d'ésser sotmesos a l'interès superior de la col·lectivitat. Aspirem a una societat nova en què els instruments de la producció estiguin a l'abast dels productors, en què el capital sigui un mitjà posat al servei dels qui treballen i no pas, com ara, un privilegi de classe i una eina de pressió i de dominació.

Cal transfoamar el treball que esclavitzava i embruteix en el treball que allibera i dignifica. Cal esborrar la desigualtat interna i externa de les classes, que va des de la cultura de l'esperit a la roba del cos. Hem de procurar que desaparegui el fet revoltant que, per ésser rics els uns i pobres els altres, hi hagi ensenyament de classe, diversions de classe, medicina i higiene de classe, estatges de classe alimentació de classe, indumentària de classe. Que siguin el treball, la intel·ligència i el cor allò que alci i distingeixi els homes; no pas la naixença, la fortuna i la posició. Cal cooperar eficaçment a l'ascensió de la classe obrera envers el benestar i la cultura. I creiem que els municipis de les ciutats i viles catalanes i molt senyaladament el de Barcelona, han d'ésser, a n'aquesta gran feina, fogars d'activitat. La democràcia catalana, dins la qual posem els nostres obrers, ha de preparar-se per a pendre possessió dels municipis i per a convertir-los en instruments de la llibertat política i del progrés social.

La qüestió religiosa

També hem de tenir present el problema de la llibertat de consciència a Catalunya. Les lleis de l'Es-